

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Teleky-utca 9.

Ide ezimezendők az
előfizetési pénzek,
hirdetsek és nyilvántartási
közlemények.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 „
Negyed évre 1 „
Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Teleky-utca 9.

Ide küldendő a lap
szellemi részét illető
minden közlemény.

Bérmintetlen küldeményt
nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza
nem adunk.

SOMOGYI UJSÁG

MEGYEI- és HELYI-ÉRDEKŰ, VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: szombaton

Felelős-szerkesztő: Ifj. Nagy Ferencz.

Előfizetési felhívás.

A „Somogyi Ujság” jul. hó elsejével új negyedbe lépett, elmúlt hát hó azóta, hogy a lap először megjelent.

A megjelenés alkalmával közzétett programot a lap minden tekintetben igyekezett betartani — s ez tenni — ezentúl is kötelességének fogja ismerni, — bár a lap szerkesztőségénél változás állott be, mégis a lap szellemi iránya nem változott.

Jelszavunk a haladás, ezt óhajtjuk terjesztetni a társadalom, ipar, kereskedelem és a közgazdaság terén fátyla vivő harcossai vagyunk a közügynek, melynek védelmének minden befolyástól menten feltétlenül az igazság útját követjük.

E tekintetben segítségünkre vannak kitűnő munka társaink, kik között feltalálhatni több megyei nagytekinthető egyén mellett, a legkitűnőbb írókat és írókat oly számmal, minővel kevés vidéki lap tud munkatársakat elő számlálni.

Hirrovatunk széleskörű összekötöttségünk folytán oly terjedelművel bír, aminő a „Somogyi Ujság” keretében csak megferhet s annak összeállításánál a legnagyobb figyelemmel vagyunk arra, hogy hireink a legújabbak legyenek.

Célunk és törekvésünk, lapunkat a vidéki hírlapirodalom oly magas pontjára emelni, hogy az egyike legyen az elsőnek, s hogy ezen ponton fenntartható legyen a nagyközönség pártfogását kérjük.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél „ 2 „
Negyed „ 1 „

Tanító és jegyző uraknak:

Egész évre 3 frt

Előfizetési díjakat kérjük Kaposvár Teleky-utca 9. sz. kiadóhivatalba küldeni.

a „Somogyi Ujság”
szerkesztősége.

Iparfejlesztés.

A fő- és székvárosban most folyik a találmányi szabadalmak védelméről alkotott törvényjavaslat tervezete felett a tárgyalás. Az-e végből egybehívott ánkét összeállítása nagy körültekintéssel és komoly törekvéssel tanuskodik.

A különböző irányban szakképzett férfiak összemunkálásának bizonyosan meg lesz az az óhajtott eredménye, hogy közgazdasági önállóságunk ezen első lépésfoka szilárdan és tartósan alkottassék meg és akkor is beleillő alkatrésze lehessen közgazdasági függetlenségünk fényes palotájának, ha majdan az az idők folyamán nemzeti stilusban teljesen elkészül.

A találmányi szabadalmak védelmi intézményének tehát első sorban a hazai ipar fejlesztési eszközévé kell válnia, ami csak úgy lehetséges, ha a nemzetközi irányzatokat csak annyira hagyjuk benne érvényesülni, amennyire azt az internáczióális tekintetek okvetlenül megkövetelik.

Minden lépés, mely ezentúl tétel, ránk nézve csak káros következményű volna és nem a támogatásra annyira rászorult hazai iparnak, hanem az azt elnyomó fejlettebb külföldi iparnak szolgálna.

Ez pedig célunk nem lehet.

Az ánkéten sűrűn hangoztatják és komoly, bő tapasztalatu szakférfiak, a találmányi szabadalmak intézményének fentebb körülírt iparfejlesztési hivatását melylyel szemben egyáltalában nem fogadható el az ellenkező véleményen levők azon elmélete, hogy a találmányi szabadalmak iparfejlesztési hivatással nem bírnak.

Kétségtelen ugyanis, hogy a találmányi szabadalmak, még azon időszakban is, midőn a monopoliumok jelle gével bírnak, tényezői az iparfejlesztésnek, hisz valamely eddig nem létezett iparágat bár monopolium alakjában honosítanak meg.

Iparfejlesztési hatásuk azonban kiválókép a szabadalmi idő lejártá után válik különösen érezhetővé és ekkor oly intenzivitással, hogy nemcsak a monopoliumi időszak kétségtelen hiányait kielégítik, hanem azonfelül a most már szabad versenytárgyat képező ipar magas kifejlésére vezetnek.

Hisz tapasztalati tény, hogy vala-

mely komolyan számbavehető találmány a szabadalom lejártá után sokkal tömegesebben és gazdaságosabban állítatik elé, mint a szabadalom tartama alatt és szilárd gyökeret tulajdonképpen csak azután ereszt.

Ugyanezért iparunk fejlesztésére nézve sokat lehet várni az új törvényjavaslat törvénynyé válásától. Hogy azonban reményünk mégis valósuljon ahhoz okvetlenül szükséges első sorban az, hogy a javaslat szövegezésénél a kereskedelmi kormány mindazt figyelembe vegye, amit az ánkét folyamán a szakértők, különösen a nemzeti kívánalmak és a hazai ipar fejlesztése érdekében felhoznak és javasolnak.

Remélhető, hogy ez így lesz, mert ha másképp lenne, akkor semmi logikai oka nem lett volna annak, hogy törvényvel biztosítsuk azon jogunkat, mely szerint szabadalmi ügyünket Ausztriától önállóan és függetlenül rendezhessük.

A várakozás e szerint arra irányul vajjon most, a kereskedelmi kormány megakarja-e valósítani azt, amit tőle a szabadalmi ügy rendezése keretében a hazai ipar fejlesztésének fontos érdekei megkívánnak.

A mocsoládi vasut rohamosan épül, az anyagszállító vonatok, melyek egyszersmind a munkásokat is szállítják már naponként párszor robognak ki mernyőig és vissza, — mint az építkezést vezető mérnöki kar számít, a vasuttest körülbelül augusztus hó közepére átadható lesz a forgalomnak.

A mocsolád-kaposvári vasut építő társaság oly szolid munkát végez, hogy nagyon óhajtható volna az ha a most fenn levő kaposvár-baresi vagy kaposvár-fonyódi vasutak építésénél is vállalkoznának, mi a társaságnak is előnyére volna mert a nagy személyzetet mely állandóan dolgozik nem kellene megmozdítani.

Ha még az említett két vasuti vonal kiépül úgy Somogyvármegye közlekedési eszközeinek tekintetében is, egyike lesz az elsőnek az országban.

A kaposvári cukorgyár építkezése már anyira előhaladt állapotban van, hogy az nem sokára befejeződik, s mire a gazdaközönség cukorrépáját feldolgozó cukorgyár is megkezd a munkáját.

Érdekes megtekinteni a gyár telepet, mely diszes épületeivel és vasútiával egy egész kis várost képez e tekintetben

elismerés illeti a kaposvári főbérnökséget, bíró, s a czukor gyárat építő részvénytársaságot, hogy az épületek emelése alkalmával nem csak a hasznosságra de a külsőre is voltak tekintettel, mi bizonyára anyagi áldozattal járt.

Az építkezés körül nagy érdemei vannak a felügyeletet gyakorló főtisztvisznek s a munkát vezető mérnöknek.

Kereskedelmi harez.

A budapesti börze világ és a magyar gabna kereskedők egy része hadat zent a bécsi gabnakereskedelemnek, minnek folytán felszólították az összes hazai nagyobb birtokosokat és kereskedőket, hogy a bécsi gabna vásártól tartsák magukat távol.

Hogy a magyar kereskedelemre ebből minő előnyök hármolhatnak nem tudjuk, azt azok kik a háború megizen-ték s a nagy dobot meg ütötték maguk sem tudnák előre megmondani, de azt most még nem is lehet megállapítani, mert tudni való dolog, hogy az esélyek sehol sem oly nagyok, sehol sem oly változékonyak és rögtöniek mint éppen a kereskedelem terén.

Tény az, hogy a magyarországi gabnaárakra az eddigi bécsi gabnavásár nagy befolyással volt, ugyanígy, hogy a gabnavásár előtt gabnát nem lehetett eladni — s ha igen — oly áron, mely a busás nyereséget feltétlenül biztosította a kereskedőnek.

Ebből azt lehetett következtetni, hogy a magyar terményeknek szükségük van a bécsi piacra, mely a világ kereskedelemhez és a fogyasztó közönséghez közelebb áll mint Budapest.

A mai kereskedelmi viszonyok tetemesen különböznek a régiektől, tekintettel közlekedési eszközeinkre ezt nagyon természetesnek is kell találnunk, ma a vasutakon nagyban és gyorsan szállítunk, nem úgy mint régen — mikor egy nagyobb szállítmányoknak tengelyen való expedálására hónapok kellettek — a sürgöny folytán az érintkezés majdnem rö-

töni, s a legtávolabbi vidékek kereskedőinek érintkezése általa lehetővé van téve.

Ez az oka annak, hogy ma a legnagyobb gabnakereskedőknel is az üzlet jobban bizományi illetve ügynöki jelleget visel, s az általa forgalomba hozott gabnát nem előre veszi meg, mert azt a megrendeléshez mérten is — tekintettel a rendelkezésére álló közlekedési eszközökre — a legrövidebb idő alatt szállíthatja, adván a gabnát oly árat minőt ő kap, leszámítva róla a províziókat.

Mind ebből kitetszőleg látni és tudni való az, hogy a magyar kereskedőnek a bécsi gabnavásár után is meg volt a bizonyos — lehet mérsékelt — üzleti haszna, még is annak hadat izennek és nem elég, hogy ők magok onnan távol maradnak, de felszólítják még a magyar gazdaközönség azon részét is kik ott terményeivel megszoktak jelenni a távol maradásra.

Ha ezen kereskedelmi mozgalomnak az volt a célja, hogy általa a magyar gabnaárak emeltesse, s azon üzlet emberek kik ezt inscenizták ennek sikerét komolyan hiszik és remélik is, úgy szándékuk és törekvéseik előtt meg kell hajolnunk.

De ha az egész mozgalom nem egyébb börzei manővernél, akkor ők nagy bünt követnek el a magyar államot legjobban támogató és fenntartó elem ellen, s a magyar gazdaközönséget önző spekulációjuk folytán a legnagyobb veszteségekbe fogják sodorni.

Meg várjuk a fejleményeket, s azután nyújtjuk nekik a babért vagy a fáját, amint megérdemlik.

H I R E K.

Ruttkayné Baranyában. Szombaton a reggeli vonattal érkezett Pellérdre Ruttkayné — Kossuth Lujza az Ambrozovits család társaságában. A hol húzamosabb ideig lesz József Kálmán földbirtokos vendége. A vasúti állomásnál a vendéglátó szíves házigazda két leánykája várt

a mély gyászt viselő vendégre. Ruttkayné megülte, megcsókolta a tiszteletre előbe kijött leánykát és velők egy kocsiában hajatozt az urasági kastélyba. A falusi nép eszdes komolysággal nézte végig a kedves jelenetet és egyáltalában semminemű zajos tün etéssel sem zavarva az agy urnő mély bánatát. Ruttkaynéttel példírt tartózkodása alatt a két Kossuth fia is meg fogja látogatni.

Magyar nyelvű pöttanfolyam. A csurgói áll. tanító képző intézetben azon tanítók részére kik a magyar nyelvet nem bírák eléggé, a magyar nyelv megtanulhatása végett a ministerium egy pöttanfolyamot léptetett életbe Mátray, Pethes, Horvát, Adorján és Nagy tanárok vezetésé alatt, a tanfolyamot ez ideig 22 oly tanító halgatja, kik nem érik a magyar szót, ezek közül 16 Vas, 3 Somogy, 2 Baranya, és 1 Zala megyéből való.

A zágrábi internáczióra. egyre érkeznek egyházi méltóságok. Stadler szerajevói érsek tegnap Zágrábba érkezett meg és az érseki palotába szállt, a melybe 20 év óta nem lépett. Pesilovits érsek tegnapelőtt délután utazott Zengből Zágrábba. Az egész város zászlódsízt öltött. Strossmayer hívei tegnap este a püspök tiszteletére faklyásmenetet rendeznek.

Új lap. „Balatoni Közlöny“ ezim alatt jelent meg e hó 11-én egy új heilap Balatonfüreden. A lap célja esemegeül szolgálja a fürdőző közönségnek és tudósításokat fog közölni a közeli fürdőkől és a fürdőző közönség társas életének mozzanatairól.

Munkás hiány. Gazdaközönségünk igen meg van akadva a munkájában a hiányzó munka erő miatt, akárhány birtok van hol a eséplést nem tudják elkezdni mert nincs munkás, hol azelőtt munkában hiány nem volt soha most alig lehet egyet-egyet kapni. Az oka abban keresendő, hogy Somogy megyéből éppen a munkás osztály vonul minden évben százával Horvátországba és Slavoniába, továbbá abban, hogy a napzamosok közül sokan elmennek esedékek s végre abban is, hogy a munkás osztályból sokan idejüket inkább haszon-

A „SOMOGYI UJSÁG“ TÁRCZÁJA.

Zoraida

Irta: Hegyessy János.
(Folyt.)

Midőn Obed-Molláh kinyitotta reggel felé szemeit még mindig ott látta föléje hajolva a szép Zoraidát amint a legyezővel hűsítette arszát.

— Rosz álmom voltak szereimem azt álmodtam, hogy kardos férfiak vettek körül érthetetlen nyelven beszéltek, egy közülök egy bárdal levágta a fejemet, én azután lóra ültem és fejnélkül lovagoltam a városban, s utánnam egy rab-szolga hozta ezüst tálcán a fejemet, de jó hogy csak álom volt.

— Az álmok Alláhtól jönnek és mindig az ellenkezőt jelentik, ki bántana téged Obed-Molláh most mennyegződ éj-jelen mikor az egész kálgar nép szeretet-jét bírod — felel a szép Zoraida.

E pillanatban kinyílt az ajtó s belépett rajta Ben-Ottmár a kálgar nép chágánja s utánnam a nép nagyjai és vezérei.

Obed udvariassan felkelt, ipa elé ment és kezét nyujtva szóllt.

— Légy üdvöz chágán, a proféta szakállá árnyékolja fejedet.

A chágán areza kemény szigorú volt s a nélkül hogy az üdvözlést viszonzta volna, rövidre szedett szavakkal így szólt.

— Ember mond meg hitedre ki vagy és mi a neved?

Obed azt hitte hogy ipa talán kelletlenül többit ivott az éjjel, azért trefás hangon felelt.

— Nevem Obed-Molláh a valehár fejedelmi család utolsó sarja, később lázisztáni bánd, ma a legboldogabb ember és a kálgar sereg alvezére vagyok.

— Hazudsz! te orosz roskolnik vagy a neved Oronszky Jánoszláv, kapitány voltál a czár testőr vadászainál, árulója a kálgar népnek, aki barátságosan fogadott, meggyalázója Ben-Ottmár házának, aki legnagyobb kinsését adta neked.

Obed kétségbeesetten kapott mellé-hez csak akkor vette észre, hogy besmetje ki van gombolva, látta hogy felfedezték, hogy el van veszve, nem is igyekezett magát védelmezni.

— Hiába védekeznél szólt Ben-Ottmár fagyos hangon — a melleden lévő jelvény elárult, beszmedbe varrt irataid megmondtak mindent.

Hogy árulóként furakodál egy nép közé, hogy kilesd titkainkat, hogy vezéred kezére add várunkat, azt még megértem, ezért nem is ér egyébb baj, mint amit egy bátor katonát érhet, a golyó általi halál; de hogy keresztény létédre meggyalázád egy igazhívő házat hazug nyelvvel magadat is annak valva, esábitó szavaiddal behizelegeted magadat egy család apa szívébe, hogy szentségtörő kézzel nyúltál olyan virághoz, mely nem

a te számodra nyíllott, hogy bána ba, gyalázatba taszítottál egy szegény gyermeket azért nincs olyan földi kin amivel téged büntetni lehessen. Azért a kálgar nép tanácsa read azt a büntetést fogja alkalmazni, amit csak a legrikább esetekben szokott. Irataid elárulják a moszkó sereg hádi terve erejét, te szemtanúja fogsz lenni néped elpusztításának mert tudd meg, hogy az oszromló moszkókra több reggel nem virrad, azután a csatában elesett egyik halotthoz fogsz kötetni szorosan a testhez, és így élve maradsz mindaddig míg a halott testén rágódó férgek élve fel nem emésztenek. Ez a te bűnöd méltó büntetése.

— Oronszky Jánoszláv eliszonyodva szókott fel a rettenetes büntetés hallatára. A fegyveresek körül fogták, leteperték és elhurcolták a szerencsétlen embert.

* * *

Éjjel előtt látni lehetett, hogy húzódik fel csendesen egy nagy csapat a kiszáradt tó mederben, csak a szuronyok villogtak a sötétben. Az az ostromló orosz sereg válogatott csapata volt, mely a várfalak megmásására volt kiküldve. A falak közelébe érve a csapat vezére egy ovatosan felfölbuntott gyufánál megnézte óráját, mert pont 12 óraker kellett az általános rohamnak kezdődnie.

Egyszerre a vár falon egy óriási röppentyű szállt a magasba fenn szét-pukkant csillag esőt bocsátva a báluló

talánul eltöltik a helyett, hogy dolgoznának. Ennek pedig nem lesz jó vége.

— **A sikkasztó bankár temetése.** Szomorú temetés ment végbe júl. 6-án a kerepesi-úti zsidó temetőben. Néhány esődes ember sietett szinte útközből a föld alá rejteni az egyszerű, festetlen deszkakoporsót. Így vitték utolsó útjára Lőry Jenőt. Az öngyilkos bankár holttestét tegnap délelőtt boncolták föl a törvényszéki orvostani intézetben. A boncoló orvosok megállapították, hogy a halált a jobb halántékára irányzott lövés következtében létrejött koponyatörés és agyrongcsolás idézte elő. Az egész holttest, de különösen a fej, — miután szabad levegővel közvetlenül érintkezett, erősen rothadásnak indult. A tetemet a kora délutáni órákban Chevra Kadischa-egylet emberei kivitték a kerepesi úti izr. temető halottasházába, honnan délután egész csöndben eltemették.

— **Az ujonnan építendő esurgói ref. főgymnasium tervezetere** hirdetett pályázat júl. 10-én jár le. A pályázat nemcsak hazánkban, de a külföld építészei körében is nagy érdeklődést keltet. A mit azon körülmény igazol, hogy eddig több mint 30 pályázó kérte be az intézet igazgatójától a terület leírását. Páris, Lipcse, Bécs, Amsterdam stb. külföldi városokból érkeznek megkeresések. A mint halljuk az intézet intéző körei a pályázatok beérkezése után az építkezés ügyét azonnal intézik s miután az eddig nyújtott 50.000 frt állami segély az új épület felállítására nem elegendő, a vall. és közokt. miniszterhez újabb segélyért fognak folyamodni. Városunkban is van pár közütszeteletnek örvendő jeles építész, kár nekik ezen ügyről bővebb felvilágosítást nem kérni, mely szerint a vállalat elnyerése iránt a kellő lépéseket megtehetnék.

— **Egy pofon miatt.** Szenzációs öngyilkosság tartja izgatottságot Tokaj városát. Királyfalvi Gábor ottani ügyvéd nem régiben megjelent leányával, e ritka szépségű Melániával egy mulatságon. A szép leányt az udvarlók egész raja vette körül és láthatólag jól mulatott. Másnap valami csekélység miatt összezerdült anyjával, ki őt arcul ütötte. Az érzékeny

leány ezt annyira szívére vette, hogy kifutott a házból és a Bodrogba vetette magát, honnan még maig sem került elő. A szép leány így tragikus sorsa miatt öriási részvényt keltett.

— **Az első Kossuth szobor.** Siófokon júl. 2-án leleplezték le Kossuth Lajos mellszobrát. Siófok község tehát az első Magyarországon, mely szobrot emelt Kossuth Lajosnak. A mozgalmat a déli községben Szokó István református lelkész kezdeményezte, ki a Kossuth halála utáni istentisztelete azzal a felszólítással fordult a hívekhez, hogy emeljenek szobrot Kossuthnak. Midőn a szükséges pénz összegyűlt, a szobrot egy budapesti szobrásznál megrendelték s így az első Kossuth-szobor egy kis falucsókában áll. A mellszobor barnás faragott kőoszlopon nyugszik, melyben a kéz közé felmásolható arany betűkkel:

Kossuth Lajosnak

Siófok község mint megmentőjének
1802—1894.

— **A hadtestparancsnok Kaposvárólt.** Lobkovicz herezeg hadtestparancsnok f. hó 12-én városunkba érkezett, hogy itt szemlét tartson a katonaság felett, — rövid idő alatt ő már negyedik magas rangú katonatiszt ki derék katonáink felett vizsgálatot tart, de az ily alkalmakkal megtört nagyobb gyakorlatok fáradságának is meg volt a jutalma, mert a főtisztek meglepéssel távoztak.

— **Egy Harpagonnak örököse.** Zalaegerszege Eiser József negyvenéves honvéd, előre haladott kora dacára a legnagyobb nélkülözések között mint írási bírósági díjak tengette életét, pedig Párizsban élt neki egy nagybátyja ki után most miután az meghalt két milliót örökölt, az is aligha fog tovább vakarni.

— **Börzei botrány.** A budapesti börzén Farkas Józsefet, a nemzetközi bank bizományi czég egyik tagját, mivel a Lőry elleni leveleket szétküldték, meg akarták verni. Le vele! Ki vele! kiálások közt azonban elmenekült.

— **Sztrájkolók Chicagóban.** A chicagói sztrájkolók fosztogatnak, gyújtogatnak, miért is a rendőrség közéjük lött.

orosz katonákra, nyomban utána egy óriási dőrej rászkodtatta, meg a levegőt olyan mintha ezer ágyú egyszerre sütnének el. — Mi az? egy óriási víz tömeget láttak a tó medrben meglapult katonák, azután rájuk nézve nem létezett többé semmi. Pár perez múlva a kasbek tó ismét elfoglalta a medrét s felszínén 4000 orosz vitéz hullája uszkált. A víz isten nem engedi a maga népét.

Mintha a pokol ördögei szabadultak volna ki, egy óriási üvöltés felelt a moszkói vitézek halál ordítására s egyszerre minden oldalról előtörték a kalgárok s az első zavarban óriási öldöklést vittek véghez a megszálló orosz seregben. — Tsitserkoffal csak emberi dolog történt ami már máskor is megesezt más tábornokokon. Oronszyk Jaroszláv Dalfurban léte alatt magányos óriáiban szépen leirt mindent a mire szüksége volt. Leirta az orosz csapatok elhelyezését, leirta a támadás tervét a legapróbb részletekig, hogy a tó felől akar a főostrom megindulni, hogy mi gátalta eddig ebben a sereget még csak az volt hátra, hogy annak a nyitjára jöjjön, hogyan lehet a tó vizét, annak elzárt földalatti útján levezetni, ezt pedig a szép Zoraida útján remélte megtudni. Ha aztán ezt is megtudta akkor szándéka volt szépen eltűnni a várból Tsitserkoffnak azt mondani, hogy nem tudott meg semmit, alkalmilag Sz. Péterváron aztán szépen elmondani, hogy Tsitserkoff ügyetlen és hanyag ember, nem megy a dologgal semmire, előadni az ő kész tervét.

Erre a tábornokot szépen elküldik valahova a Góbi pusztára kormányzóknak őt meg megbízzák az ostrommal. — A várát hamar beveszi, a vállrojtakat elnyeri, Zoraida aztán jó lesz utóbb is szeretőnek. Igazán oroszosan volt kigondolva, de hát a szegény Oronszyk Jaroszláv rajta vesztett, irataiból a kalgárok mindent megtudtak; most aztán verték a moszkói a saját fegyvereivel. A tó mederbe vesztett rohamoszlop elveszte után Tsitserkoff még nem akarta elhinni, hogy meg van verve, hiszen itt vannak még a pihent zászlóaljok, mik a kaukázusi harczba be vannak gyakorolva. Csakhogy ezekkel meg az a líba követtegette el, hogy az ostrom sikerében vakon bízva egészen az ellenséges falak közelébe vitték őket, alig hagyva egy kevés támaszpontot, a tűzörséget pedig mind egy pont-ra gyűjtötték össze a szikla folyóval szemközt, azok ott látták a sziklákat reggelig eredmény nélkül.

A kalgárok kitortek a tó felőli földalatti úton az előre tört orosz sereg mögött felgyújtották a fenyő erdőt s Tsitserkoff most már azt vette észre, hogy egy oldalról tűz 2 oldalról viz jön ellene. Szabadon maradt ugyan egy szűk kanyargó hegyi ösvény ott még vissza vonulhatott volna, de szégyenelte, egy ilyen semmi gyűlevész had előtt futni. Egy óra múlva már az a keskeny ösvény is ell volt állva. A hegy tetején is megjelentek a kalgárok s csakhamar tele hengerítették az utat óriási szikladarabokkal most már nincs mit tenni, mint elveszni

Kettő meghalt közülök többen megsebesültek.

— **Megmérgezett nyul.** Atád-n történt, hogy egy földműves ember az erdőre haladva egy véres nyulat talált. Fölvette, hazavitte s átadta feleségének, hogy készítsen el. Az elkészített nyulat jó étvágygyal elfogyasztották. Nemsokára az asszony rosszul lett. Az orvos megjelent ugyan, de nem mert megmondani, hogy nyulat ettek, mivel félt, hogy férjének valami baja lesz a haza hozott nyul miatt. Iszonyu kínködés után meghalt. Kévéssel utána rosszul lettek a gyermekek is, meg a földműves is. A földműves papot hívott s annak elmondta az egész nyul történetét. De már késő volt. Mind elpusztultak. Ekkor megvizsgálták a dolgot s kint, hogy az a nyul meg volt mérgezve s a nagy mértékben elszaporodott rothadás miatt tette oda. A furesa rókapusztítási módnak a földműves felesége és két gyermeke lettek — áldozataivá.

— **Öröm Rómában.** XIII-dik Leó pápa jobban van, a múlt napokban már mindenki a kath. egyház agg főnökeinek haláláról beszélt, mely hír azonban tulzott volt, — igaz, ő szentsége gyengélkedett pár napig, s a szomorú hír azért kapott lábra, mert végrendeletét megcsináltatta.

— **Huszár-Bravur.** A Pécsi állomásozó honvéd huszárok tegnap hajnalban lóra kaptak s levonultak a Drávihoz, ahol megütköztek a 10-ik számú horvát honvéd huszár-ezreddel, természetesen csak úgy gyakorlatképpen és belekergettek őket a sebesen folyó Dráva hullámaiba, szintén csak úgy gyakorlatképpen. De már aztán ennek a fele se tréfa! A toporzékoló lovak kapálozva szeldesték a folyó vizet a tulsó part felé igyekezve, de a pécsi huszárok is neki eresztették a gyepelöt s bele vágták a sarkantyút paripájukba s utánuk vetették magukat. Béla Béla százados, a ki üző lovas tiszt vezette az egyik pécsi századot. Pompás gyakorlat volt, valóságos huszár-bravur! csepei Zoltán Elek vezérőrnagy és Schlippenbach István tábornok nagy gyönyörűséggel nézték a bátor huszárok bravuros gyakorlatát s nagy elismeréssel nyilatkoztak a siker fölött. Hála Istennek, semmi baj se

dieső halállal Tsitserkoff elszántan szállt le lováról, arra itt többé nincs szükség; élére állt egy csapatnak, kívánta kardját és előre.

Az avan! epoulette!! A cserkeszek körül özlöltek az orosz hadat s biztos rejtékekből lövöldözték őket. A tó vize ez alatt megdagadt s a cserkeszek felszakították annak zsílipjeit s fél óra alatt az egész völgyet elöntöttek. Ez ellen aztán nincs segítség. Tsitserkoff mikor látta, hogy még az az öröme sem maradt meg hogy a csatatéren halhasson meg, boszusson hüvelybe taszította kardját s kiadta a jelszót, meneküljön ki merre tud, akkor aztán futott mindenkinek a keskeny szoros felé. A megtorlattott csapatok közé óriási sziklákat dobáltak a tetőről, itt vesztett el az ostromló sereg legnagyobb része. Mire a nap felkelt egyetlen moszkói vitéz sem volt Dalfur előtt a vár kapui megnyitak s a kalgár nép arcezzal borult a földre megköszönni a föld és víz istennek, hogy megvédelmezte a maga népét.

Aki a későbbi napokban Dalfur városának szikláján vágott nagy őrtornya előtt elhaladt, iszonyu ordítás és hörgést halhatott. Ott kínlódott vergődött a szerencsétlen Oronszyk Jaroszláv, akin a cserkeszek a rettenetes ítéletüket csakugyan végrehajtották.

A cserkeszek között a kalgár népmá is szabad, Dalfur városát a fehér czár ma sem mondhatja magáénak. Nem fog azon az oroszok legfélelmezebb fegyverre — az arany sem.

történt, noha az afféle vízi gyakorlatok rendszerint balesettel szoktak végződni. A múlt évben egy ilyen gyakorlat alkalmával a Dunában több huszár lelte sirját.

— A „Herkó Páter.“ A legnagyobb és legolcsóbb élelmező 16 oldalon 25—30 eredeti képek, erős ellenzéki irányzattal, megjelenik minden vasárnap. Aki kelleme szórakozást akar szerezni magának, az rendelje meg mielőbb, mert a „Herkó Páter“ eleve és szellemes tartalma már is meghódította a nagy közönség szívét. S ami a fő és gazdag tartalom mellett is rendkívül olcsó. Egész évre 4, mond négy forint, évnegyedenként 1 frt. Megrendelési cím: „Herkó Páter“ Budapest. (Szerviztár tere.) Melegen ajánljuk olvasóinknak.

A hesseni légy.

Ez a szunyog forma kis legyecke, mely már országokra terjedő pusztításokat okozott, magyar ország több vidékére ellátogatott. Igaz ugyan, hogy eddig kisebb csapat vándorolt ide-oda, de ha a szükséges óvrendszabályokat nem alkalmazzuk, úgy ezek a kis csapatok milliókká nőné ki magokat. A földművelésügyi miniszter utasítást adott ki, ismertetvén azokat az ellenszereket és óvrendszabályokat, melyek a hesseni legyek kipusztítására szolgálnak. Ezek a következők:

a) Minthogy a légy második, nyári nemzedéke szeptemberben petéit szokta lerakni, tanácsos az őszi vetést minél későbbre halasztani, hogy mire a vetés kikel, a legyeknek már semmi nyoma se legyen.

b) A nagyobb mértékben megromgált és tönkretett, vetéseket legezészerűbb kora tavasszal minél előbb jó mélyen beszántani; ezzel nem csak azt érhetjük el, hogy a légy bábjai megsemmisülnek, hanem hogy az illető földterület, a melyről különben is silány termés lett volna várható, még másképpen is ki lehet használni és nevezetesen kapásnövények termelésére fordítani.

c) A nyári nemzedék kipusztítására ajánlható a tarló leégetése; amennyiben pedig a bábok a gabnászárak alsó bütökén vannak elhelyezkedve, előnyösebb hosszú tarlót hagyni, hogy ekként lehetőleg valamennyi báb elegendőleg legyen.

d) Sokkal észszerűbb ennél a tarlót aratás után azonnal minél mélyebben beszántani, a mely eljárással a legyek további fejlődése megakasztván, az őszi vetések a légy támadásaitól lehetőleg megóvatnak.

Mindezeknek a védekezésnek azonban csak akkor lesz meg a kellő eredménye, ha azokat nem csak egyes gazdák követik, hanem a megtámadott vidéknek lehetőleg valamennyi birtokosa alkalmazza.

CSARNOK

A lőtt sebek a jövő háborújában.

Az új ismétlődő fegyverek bizonyára sokkal nagyobb pusztítást tesznek majd a csatatéren, mint a lomtárba került Werndl-puskák, de a seb, a melyet ütnek (a mennyiben nem nemesebb részek sebesüléséről van szó), sokkal ártalmatlanabb lesz.

Vardeleben berlini orvos-professzor jelezte ki ezt a minap s azzal magyarázta állítását, hogy az új acélgolyó egyszerű kerek sebesítőerővel és nem roncsolja a lágy részeket, mert az acél nem veszti formáját, nem lapul el, mint az ólom s azonkívül rendkívül nagy az új

golyók gyorsasága. A jeles tudós két esetet hozott fel példaképpen.

A berlini államnyomda előtt az egyik ór rá lőtt egy emberre, a golyó a térdizületet furta át.

A beteget antiszeptikus módon kezelték, s annyira meggyógyították, hogy térdizülete ép oly könnyen működött, mint annak előtte.

A másik esetben nem érintett csont-rész az ismétlődő puskagolyója és a seb, a melyet okozott, sokkal ártatlanabb természetű volt a szurt sebnél. A muzeum előtt álló katonai ór a menekülők után lőtt s a golyó átfurta a czombját egy fiatal asszonynak, a ki a fiatal emberrel beszélgetett egy távolabb eső utcasarkon.

A sebet antiszeptikus kötéssel látták el és ez feleslegessé tett minden másféle kezelést. Mikor a kötéléket levették a fiatal asszonynak már nem volt semmi baja sem.

Nősülés a török hadseregben.

Törökországban, hol a mohamedán vallás hívei azon előnyben vannak a nők felett, hogy egy férfinak több neje lehet, kik egyszersmind a férjnek szolgálai is, s a nőknek férjén kívül más férfit látni vagy azzal érintkezni tilos, — szinte hódítani kezd a civilizáció.

Annak már jó ideje, hogy Konstantinápolyban női vásárok tartattak, hol a török tetszése szerint adta és vette feleségeit. A nő az időben kereskedelmi cziknek tekintvén, török és tatár szokás volt a szép nőt elrabolni.

Példát mutat erre egy szép költeményünk, mikor az alföldi kereszmárosnak feleségét, a tüzes szemű piros képű kardos szegedi menyecskét lovára kapván egy tatár azzal elvágta, — s a bánatos férj így sóhajt fel: „szegény tatár.“

Annak is vége van már, hogy török országban minden töröknek tucatszám legyen a felesége, az asszony ott is örömet visz a házhoz mint nálunk, ott is pénzbe kerül mint nálunk, azaz meg nagy a különbség — nálunk a nő részt vevén a családi gondokban, leg több esetben ur a háznál, a török nő leg több esetben nem törődve a családi gondokkal, luxust képez a háznál.

Ép ez az oka annak, hogy törökországban is ma már csak annak van egy-nél több neje, ki azokat eltartani képes, ilyen pedig ott is kevés akad.

Hogy a több nejeséget a kormány is lehetőleg megakadályozza igazolja azon kormányrendelet, mely szerint a török tisztek ezentuli nősülése szabályoztatik.

Ugyanis egy hadügyminiszteri rendelet ez iránt a következőket tartalmazza: Törzstisztek előzetes engedély kikérése nélkül, őrnagy-helyettesek azonban csak a hadügyminiszter engedélyével nősülhetnek.

Századosok, főhadnagyok és hadnagyok csak azon esetben kapják meg a nősülési engedélyt, ha kimutatni képesek, hogy vagy saját, vagy mennyasszonyuk szüleinek vagyoni viszonyai oly kedvezők, hogy az őrnagy-helyettesi rendfokozatba való jutás ideig őket eltartani képesek.

Egy-nél több feleséget csak azon tisztek tarthat, ki megfelelő vagyonnal rendelkezik.

Zsarnok férjek, hiába szeretnétek hát törökök lenni.

A miloni Venusről.

Tudvalevő, hogy a pompás antik-szobornak hiányzik a két karja, s hogy a műtörténészek sokat törték már azon a

fejőket, hogyan tartotta a hirneves szobor két karját. Rochefort most azt mondja, hogy sokszor hallotta nagyapjától, ki a szobor megtalálása idején Konstantinápolyban követ volt, s szemtanúja a szobor megtalálásának, hogy a szobornak megvolt mind a két karja, az igaz, letörve.

Az egyik karja almát tartott, a másik karja pedig lelógott s kezével a draperiát fogta.

Rochefort e visszaemlékezését megerősíti magának a szobornak aktusa is.

Gabnaárak.

E héten a következők voltak a gabna árak:

Buza	5.90—6.10
Rozs	4.20—4.40
Zab	5.80—6.20
Kukoricza	4.80—5.20
Bab	4.50—5
Arpa	5. —6.50

Vonatok menetrendje.

Indul Kaposvárról:

Zákány felé, személy v. d. u.	3 48 percekor
„ „ „ reggel	8 óra „
„ „ „ éjjel	3 „ 38 „
„ „ gyors v. d. u.	6 „ 49 „
Dombóvár felé, szem. v. éjjel	1 „ 23 „
„ „ gyors v. d. e.	9 „ 24 „
„ „ vegyes v. „	10 „ 46 „
„ „ este	8 „ 8 „

Somogyvármegye alispánjáról.

1854 sz.

1894.

Pályázat.

Somogyvármegye árvaszékénél üresedésben levő, 690 frt fizetéssel, 30 frt évi pótdíjjal és 100 frt lakpénzel javadalmazott aljegyzői állásnak a folyó évi augusztusi évnegyed közgyűlés első napján választás útján leendő betöltése céljából a szervezési szabályrendelet 38. §-a értelmében felhivatnak mindazok, kik ezen állásra kijelöltetni kívánnak, hogy szabályszerűleg felszerelt kérvényüket a közgyűlés megnyitása előtt főispán ur Ömeltóságánál annál inkább benyújtás, mert a későbbi jelentkezések a kijelölt választmány által figyelembe nem vétetnek.

Kaposvár, 1894. július hó 3-án.

Alispán hiv. távol:

Gabsovits,
főjegyző.

A kaposvári urodalom üzletigazgatósága

áruba boesájt

őszi bükköny (deculmie), homoki bükkönyt (vicia villosa), őszi borsó,
őszi buza, Montagne rozs, őszi mammoth árpa és svéd árpa
vetőmagot,

továbbá

fehér szőrű mangolicza tenyészkánokat

és

félvér, valamint telivér Siementhali

tenyész bikákat

Posta- és távirda állomás: Kaposvár (Somogy,)

RENNER

igazgató.

1-3

Magyar János

könyvnyomdája, a „S o m o g y i U j s á g“ kiadója

Kaposvár, Teleky-uteza 9. sz.

E lap részére**H I R D E T É S E K**

jutányos áron vétetnek fel.

Hirdetmény.

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy a

„Kőbányai Polgári Sörfőzde“

főraktárát

Somogy megyére átvettem.

Raktáron tartok:

POLGÁR SÖRT,
SZ. ISTVÁN SÖRT

(á la pilseni)

mely sörök Somogy megyében egyedül csak nálam kaphatók s a t. közönség részére azt Zárda-utczai házamnál 25 literes hordókban és palaczkokban fogom kiszolgáltatni.

Kaposvár, 1894. május hóban.

BERGER IGNÁCZ

sör és bor nagykereskedő.

12—7

POSGAY SÁNDOR

gép- és lakatosgyára Kaposvárott

Sétáló-utca 15. sz.

Elvállal mindennemű gépek, különösen varrógépek győkeres javítását jóállás mellett jutányos árért; ugyancsak gőzeséplőgépek kezelését, kiválólag ajánlja rézőntődjét.

Továbbá új szivattyus kutak, tűzfecskendők, tizedes mérlegek készítését, saját találmányu

felnyithatlan biztonsági zárait

kevés tüzelő anyaggal használható vas tüzhelyeit és szobasűr-gőnyeit. Elvállal mindennemű saját készítményű épület lakatos munkát, melyet nem a vásárlásnál szerezt be, mint más lakatosok az öntött vasalást, hanem azt maga készíti, miért is munkájáért felelősséget is vállal.

Vége tudatja a gőzgéptulajdonos urakkal, hogy a gőzeséplőgépek a sok kontár gépkezelők által szakszerűen nem kezeltetnek s nem javíttatnak, miért is ma már sok gép, idő nap előtt tönkre jut, így vagy eladni, vagy becsereálni kénytelen a gazdaközönség, mind mellőzve lesz azon aggály. ha hozzám fordulnak javítás és kezelés végett, mely esekelységbe kerül, mert csak a gépnek szabálytalan összeállításában van a hiba, innént van, hogy a gép contra gőzzel dolgozik tetemes tüzelő anyagot és vizet kíván és erőt még sem bír fejteni, innént van, hogy a tüzesövek megfolynak és a tüzszekrény elég; továbbá a szalma törekrázó és dobtengely, ha már egészen laposra elkopott, saját találmánya szerint megacézlozza, melynek jóságáért kezkesedik és csak fele árba kerül mint az új.

Teljes tisztelettel

POSGAY SÁNDOR

műegyet okl. gépész és lakatos.

Birtok eladás.

Szill község közelében levő magyaródi pusztá, mely

325—330 hold kitünő szántóföldből áll,

jutányos feltételek mellett eladó.

A birtok el van látva a kellő gazdasági épületekkel és lakóházzal, vevő a birtokot

folyó évi október hó 1-én

átveheti, a birtokra vonatkozólag bővebb felvilágosítást ad.

Berger Ignác,
Kaposvárott.

6—2